

Prof. dr. Alija SULJIĆ

Univerzitet u Tuzli

E-mail: alija.suljic@untz.ba

Hasib HASANOVIĆ, profesor u penziji

Enez OSMANOVIĆ, penzioner

Izvorni naučni rad/Original scientific article

UDK/UDC:94:314(-054)(497.6 Ljeskovik)"1850/1900"

314(-054)(497.6 Ljeskovik)"1850/1900"

BOŠNJAČKE FAMILIJE NASELJA LJESKOVIK U DRUGOJ POLOVINI 19. STOLJEĆA

Apstrakt: *Formiranje savremenih bošnjačkih familija naselja Ljeskovik započelo je početkom 17. stoljeća, a završeno je krajem 19. stoljeća. Ipak, navedenih proces moguće je pratiti, na osnovu relevantnih pisanih izvora, tek u drugoj polovini 19. stoljeća, i to na osnovu osmanskog popisa muškog stanovništva 1850/51. godine, kao i zemljišnih (gruntovnih) knjiga za Kotar Srebrenicu od 1894. godine, pa na ovamo. U popisu Ljeskovčana 1850/51. godine navedeno je samo sedam porodičnih imena, odnosno prezimena, kao što su: Čaušević, Duraković, Hodžić, Jahčić (Bihačić), Kamramović, Mahmudović, Omerović i Tabaković. Do kraja 19. stoljeća u zemljišnim knjigama za katastarsku općinu Ljeskovik navode se 43 prezimena, i to: Aganović, Avdić, Beširović, Buljubašić, Demirović, Dervišević, Džanić, Efendić, Halilović, Hasanović (Duraković), Hasanović (Vranjkovina), Hasić, Hodžić, Husić, Kreševljaković, Mahmutović, Malović, Mandžić, Mehanović, Mehmedović, Memić, Mujčinović, Mujić, Mujić (Mahmutović), Mustafić, Mustafić (Katanić), Numanović, Omerović, Omić, Osmanović, Salkić, Salihović, Selimović, Selmanagić, Sinanović, Smajić (Omerović), Smajlović (Čaušević), Softić, Suljić, Špјiodić, Tabaković, Travničanin i Zukić. U ovom radu istraživane su samo one familije koje su živjele u naselju Ljeskovik u drugoj polovini 19. stoljeća.*

Ključne riječi: *Bošnjačke familije, porodice, domaćinstva, naselje Ljeskovik, Srebrenica, kaza, kotar, osmanski popisi, zemljišne knjige, grunt.*

BOSNIAC FAMILIES OF THE SETTLEMENTS OF LJESKOVIK IN THE SECOND HALF OF THE 19TH CENTURY

Abstract: *The forming process of the modern Bosniac families in Ljeskovik settlement started at the beginning of the 17th century, and lasted till the end of the 19th century. However, the whole process can be tracked down from the mid*

19th century, covered with data collected during the first census in Bosnia from 1850/51, and according to the informations gathered from land books of the Srebrenica District from 1894 and from there onwards. The first census from 1850/51 considered only male population. From the data collected in 1850/51, there are seven families or surnames in Ljeskovik, and those are: Čaušević, Duraković, Hodžić, Jahčić, (Bihačić), Kamramović, Mahmudović, Omerović, and Tabaković. By the end of the 19th century according to land books of the cadastral district of Ljeskovik, there are 43 surnames, or family names recorded: Aganović, Avdić, Beširović, Buljubašić, Demirović, Dervišević, Džanić, Efendić, Halilović, Hasanović (Duraković), Hasanović (Vranjkovina), Hasić, Hodžić, Husić, Kreševljaković, Mahmutović, Malović, Mandžić, Mehanović, Mehmedović, Memić, Mujčinović, Mujić, Mujić (Mahmutović), Mustafić, Mustafi (Katanić), Numanović, Omerović, Osmanović, Salkić, Salihović, Selimović, Selmanagić, Sinanović, Smajić (Omerović), Smajlović (Čaušević), Softić, Suljić, Špodić, Tabaković, Travničanin, i Zukić. This work covers only families that used to live in Ljeskovik in the second half of the 19th century.

Key words: Bosniac families, families, households, Ljeskovik settlement, Srebrenica, district, Ottoman census, land-books, land-registry.

Uvod

Proučavanje nastanka, razvoja i formiranja familija naselja Ljeskovik, na osnovu zvaničnih povijesnih izvora, odnosno dokumenata, bilo je moguće tek u drugoj polovini 19. stoljeća, jer za raniji period nemamo izvore u kojima se pominju familije ovog naselja. Iako se prvi pomen naselja Ljeskovik javlja u osmanskim katastarskim defterima iz 1604. godine¹, ipak nam to nije dovoljno da bi pouzdano utvrdili o kojim današnjim Ljeskovačkim familijama je riječ. Zbog toga smo, pored zvaničnih povijesnih dokumenata (osmanskog popisa muškinja iz 1850/51. godine, te gruntovnih knjiga za katastarsku općinu Ljeskovik, Kotara Srebrenica, od 1894. godine) koristili i usmene, a dijelom i pisane predaje o porijeklu, nastanku i razvoju familija naselja Ljeskovik. Jedna od takvih pisanih informacija: "Korijeni Hasanovića iz naselja Ljeskovik" je i sjećanje Hasana Hasanovića² (1914-2006);

1 Opširni popis Bosanskog sandžaka iz 1604. godine, Bošnjački institut Zürich-odjel Sarajevo i Orijentalni institut u Sarajevu, *Monumenta Turcica*, serije II, defteri, knjiga 4, sv. 2, obradila Snježana Buzov, Sarajevo 2000, 593. (dalje: *Opširni popis Bosanskog sandžaka iz 1604. godine*).

2 U svojim sjećanjima, na osnovu priča njegovo oca mula-Ibiša i majke Šahe, rođene Salihović iz Brakovaca, Hasan Hasanović napisao je zanimljivu priču, 2003. godine, o lokalnom groblju Ljeskovčana, odnosno o crnom boru koji je posadio Hasanov daleki predak, Salih ili Hasan, prije 300 i više godina. Dimenzije bora su impozantne, visine preko 10 metara, prečnik stabla preko 2 metra, a grane dosežu dužinu i do 20 metara, dok je prečnik krošnje, u osnovi, oko 40 metara. Za vrijeme austro-ugarske vlasti bio je zaštićen kao reperni geodetski (vojni) objekat. Dakle, korijene porodičnog stabla Hasanovića vežu se za starost navedenog bora koji se nalazi u mezarju ove familije, koji su se

imama u Klotijevačkoj džamiji i lokalnog hodže, koje je napisao 2003. godine. Također, korisne su bile i informacije o porijeklu i nastanku familija Ljeskovika kojima su raspolagali koautori ovog rada, prije svega Enez Osmanović i Hasib Hasanović.

Proces prelaska srednjovjekovnih Bošnjaka na islam bio je, relativno, brz što se može vidjeti na primjeru naselja Ljeskovik, prema katastarskom defteru iz 1604. godine³, koje je imalo ukupno 53 Bošnjaka sa baštinom, od čega 45 muslimana i 8 nemuslimana.

Problem proučavanja nastanka, razvoja i formiranja familija Ljeskovika, bio je i taj što nije bilo puno pisanih dokumenata, ali i relativno malo znanja, danas živih Ljeskovčana, o svojoj prošlosti. Također, opći povijesni, ekonomski i politički, prije svega ratno stradanje Bošnjaka ovog, ali i ostalih naselja Srebreničkog kraja, doprinijeli su da imamo relativno malo sačuvanih dokumenata, pa čak i usmenih predaja o većini familija osaćanskog kraja. U konkretnom slučaju, problem je bio i što većina porodica naselja Ljeskovik, koje su imale familijarna imena, odnosno prezimena, ista nisu sačuvala poslije popisa muškinja 1850/51. godine.

Ostale familije koje se spominju u gruntnovim knjigama za katastarsku općinu Ljeskovik, počev od 1894. godine, pa na ovomo, a kojih je preko 20, nismo istraživali, jer pomenuti članovi tih familija nisu živjeli u Ljeskoviku, ne računajući tu osobe ženskog spola koje su se udavale u Ljeskovik, a porijeklom su izvan ovog naselja.

Geografski položaj

Ruralno naselje Ljeskovik smješteno je u jugozapadnom dijelu općine Srebrenica. Od grada Srebrenice, sa kojom je povezanom većim dijelom asfaltnim, a manjim dijelom makadamskim putem, udaljeno je oko 24 kilometra. Naselje je smješteno u gornjem, stepenastom dijelu padine planinske kose, Glize, koja je vjerovatno (padina) fosilni ostatak klizišta. Veći dio naselja smješten je na oko 850 metara nadmorske visine, a čine ga dijelovi: Ljeskovika i Markovića.⁴ Površina naselja Ljeskovik iznosi oko 20,1 km², a od te površine 18,7% pripada privatnom sektoru. Poljoprivredno zemljишte čini oko 25,3%, a obradivo 14,5% od ukupne površine katastarske općine.⁵ Opća gustoća naseljenosti 1991. godine iznosila je 26,83 stan/km², što je znatno manje od prosječne gustoće naseljenosti općine Srebrenica (68,8 stan/km²).

to sahranjivali do agresije na Bosnu i Hercegovinu. Hasan Hasanović, *Korijeni familije Hasanović iz Ljeskovika*, Rukopis, Sarajevo 2003.

3 Opširni popis Bosanskog sandžaka iz 1604. godine, 593.

4 Alija Suljić, *Stanovništvo i naselja općine Srebrenica: antropogeografska monografija*, Tuzla 2011, 317.

5 FAO projekat: "Inventar stanja zemljишnih resursa u Bosni i Hercegovini u poslijeratnom period" Opština Srebrenica [podaci na CD-u].

Prvi pomen naselja Ljeskovik datira još početkom 17. stoljeća, u osmanskim defterima iz 1604. godine.⁶ Međutim, naselje Ljeskovik bilo je naseljeno i prije 17. stoljeća što potvrđuju srednjovjekovni nadgrobni spomenici – stećci.⁷

Popisi stanovništva 1850/51, 1879, 1885. i 1895. godine

*Popis osoba muškog spola 1850/51. godine.*⁸ Prvi poimenični popis cjelokupnog muškog stanovništva izvršila je osmanska administracija 1850/51. godine (*tabela 1*), u kojem su navedene neke osnovne antropološke osobine muškaraca (starost, visina rasta, te sekundarne muške oznake; boja kose, brade, brkova, itd). Dakle, sredinom 19. stoljeća u naselju Ljeskovik bilo je svega 16 kuća (domaćinstava) u kojima su živjele ukupno 72 osobe muškog spola, među kojima 26 vojno sposobnih muškaraca⁹, 34 starija i 12 maloljetnih osoba muškog spola. Prepostavljamo da je u Ljeskoviku sredinom 19. stoljeća živjelo oko 150 osoba oba spola.

*Prema popisu stanovništva 1879. godine*¹⁰ u naselju Ljeskovik popisano je ukupno 187 osoba bošnjačke nacionalnosti, među kojima i 106 osoba muškog spola. U 23 kuće, s ukupno 35 stanova, živjela je prosječno 8,1 osoba po jednoj kući, odnosno 5,3 osobe po jednom stanu.

*Prema popisu stanovništva 1885. godine*¹¹ prisutno je bilo 218 stanovnika, među kojima i 114 osoba muškog spola. U odnosu na prethodni popis stanovništvo Ljeskovika ukupno je poraslo za 16,6%. U 28 kuća, s ukupno 49 stanova, živjelo prosječno 7,8 osoba po jednoj kući, odnosno 4,5 osoba po jednom stanu. Prema bračnosti razdioba je bila sljedeća: neoženjeni/neudate – 109 osoba, u braku – 92 osobe, obudovjelih – 17 osoba. Socioekomska struktura bila je sljedeća: slobodni seljaci – 63 osobe, kmetovi – 5 osoba i izdržavano stanovništvo (ostale žene i djeca) – 150 osoba.

⁶ Prema podacima iz navedenog deftera u selu Ljeskovik bilo je 45 muslimana s baštinama i 8 nemuslimana (pripadnika Crkve bosanske; primjedba autora), takođe s baštinama. *Opširni popis Bosanskog sandžaka iz 1604. godine*, 593.

⁷ Na lokalitetu Mramorje, pokraj puta Ljeskovik – Klotijevac, nalazi se srednjovjekovna bošnjačka nekropola s 18 stećaka u obliku sanduka i sarkofaga (14 komada), koji su orijentisani u pravcu Z-I. Na lokalitetu Zaelisije (u blizini starog mezara zaseoka Markovići) nalazi se srednjovjekovna nekropola sa 4 stećka u obliku sanduka i sarkofaga. Na lokalitetu Zlatovo, nedaleko od lokaliteta Mramorje, nalazi se srednjovjekovna nekropola s 8 stećaka u obliku sanduka. Šefik Bešlagić, *Stećci - kataloško - topografski pregled*, Sarajevo 1971, 236-237; *Arheološki leksikon Bosne i Hercegovine* – arheološka nalazišta: regija 16, tom 3, 82.

⁸ BOA NFS_d 05951. Istanbul, 427.

⁹ Vojna obaveza muškaraca, muslimana, u osmanskom carstvu, trajala je između 14 i 40 godina starosti.

¹⁰ *Glavni pregled političkog razdielenja Bosne i Hercegovine 1879*, Sarajevo 1879, 95.

¹¹ *Štatistika mjesta i žiteljstva Bosne i Hercegovine po popisu naroda od 1. maja 1885*, Sarajevo 1886, 152, 153.

Prema popisu stanovništva 1895. godine¹² prisutno je bilo 248 stanovnika, među kojima i 131 osoba muškog spola. U odnosu na prethodni popis stanovništvo Ljeskovika ukupno je poraslo za 13,8%. Od ukupno 41 kuće u Ljeskoviku, 34 su bile nastanjene, a 7 kuća nije bilo nastanjeno. U nastanjenim kućama živjelo je 51 domaćinstvo, prosječne veličine 4,9 članova.

Socioekonomksa struktura Ljeskovčana bila je sljedeća: slobodni seljaci – 33 domaćinstva s ukupno 160 članova, kmetovi – 2 domaćinstva s ukupno 11 članova, slobodni seljaci (ujedno i kmetovi) – 15 domaćinstava s ukupno 72 člana i ostalo stanovništvo koje se bavi poljoprivredom – 5 samačkih domaćinstava. Svi žitelji ovog naselja pripadali su poljoprivrednom stanovništvu.

Redni broj domaćinstva (kuće) i članova		Prezime 1850. ("— nema prezimena 1850.)	Ime oca	Ime	Godina rođenja	Starost	(Uzrast, visina)	Napomena za srodstvo (u odnosu na domaćinu), današnje prezime, zanimanje i drugo.
domaćinstvo	članovi							
1.	1.	Mahmudović	Ahmed	Ibrahim	1790.	60	visok	muhtar; esnaf kožara
1.	2.	Mahmudović	Ibrahim	Mehmed	1820.	30	visok	njegov sin, kožar
1.	3.	Mahmudović	Ibrahim	Ibiš	1837.	13		njegov sin
1.	4.	Mahmudović	Mehmed	Abdija	1845.	5		njegov unuk
1.	5.	Mahmudović	Mehmed	Salih	1847.	3		njegov unuk
2.	1.	Mahmudović	Salih	Sulejman	1775. ¹³	75	visok	
2.	2.	Mahmudović	Sulejman	Sulejman	1832.	18	visok	njegov sin
2.	3.	Mahmudović	Sulejman	Salih	1845.	5		njegov sin
2.	4.	—	Abdija	Mustafa	1826.	24		njegov pastorak
2.	5.	—	Abdija	Osman	1829.	21		njegov pastorak
2.	6.	—	Mustafa	Abdija	1847.	3		njegovog pastorka sin
2.	7.	—	Mustafa	Hasan	1849.	1		njegovog pastorka sin
2.	8.	—	Osman	Mehmed	1849.	1		njegovog pastorka sin
3.	1.	Čaušević	Mustafa	Mešan	1800.	50	srednji	
3.	2.	Čaušević	Omer	Derviš	1832.	18		njegov bratić
4.	1.	Hodžić	Omer	Mustafa	1790.	60	visok	
4.	2.	Hodžić	Mustafa	Ibrahim	1820.	30	visok	njegov sin
4.	3.	Hodžić	Mustafa	Hasan	1826.	24	visok	njegov sin
4.	4.	Hodžić	Ibrahim	Mehmed	1843.	7		njegov unuk
4.	5.	Hodžić	Ibrahim	Sulejman	1845.	5		njegov unuk
4.	6.	Hodžić	Ibrahim	Husein	1847.	3		njegov unuk
4.	7.	Hodžić	Ibrahim	Ebu Bekir	1849.	1		njegov unuk
4.	8.	Hodžić	Hasan	Selim	1847.	3		njegov unuk

¹² *Glavni rezultati popisa žiteljstva u Bosni i Hercegovini od 22. aprila 1895.*, Sarajevo 1896, 348, 349.

¹³ Vjerovatno je Sulejman 10-tak godina mlađi.

Bošnjačke familije naselja Ljeskovik u drugoj polovini 19. stoljeća

5.	1.	Mahmudović	Ahmed	Mustafa	1795.	55	visok	
5.	2.	Mahmudović	Mustafa	Husein	1825.	25	visok	njegov sin
5.	3.	Mahmudović	Mustafa	Halil	1828.	22	visok	njegov sin
5.	4.	Mahmudović	Mustafa	Osman	1831.	19	visok	njegov sin
5.	5.	Mahmudović	Mustafa	Hasan	1844.	6		njegov sin
5.	6.	Mahmudović	Husein	Mehmed	1846.	4		njegov unuk
6.	1.	Mahmudović	Ahmed	Omer	1800.	50	visok	
6.	2.	Mahmudović	Omer	Muharem	1831.	19	srednji	njegov sin
6.	3.	Mahmudović	Omer	Alija	1838.	12		njegov sin
6.	4.	Mahmudović	Omer	Salih	1842.	8		njegov sin
6.	5.	Mahmudović	Omer	Mehmed	1846.	4		njegov sin
6.	6.	Mahmudović	Omer	Hasan	1849.	1		njegov sin
7.	1.	Duraković	Hasan	Salih	1765.	85	srednji	
7.	2.	Duraković	Salih	Hasan	1832.	18	srednji	njegov sin
7.	3.	Duraković	Hasan	Junus	1849.	1		njegov unuk
8.	1.	Jahčić (Bihačić)	Mešan	Omer	1790.	60	nizak	
8.	2.	Jahčić (Bihačić)	Mustafa	Ibrahim	1844.	6		njegov unuk
8.	3.	Jahčić (Bihačić)	Mustafa	Hasan	1846.	4		njegov unuk
9.	1.	Tabaković	Hasan	Osman	1812.	38	srednji	
9.	2.	Tabaković	Hasan	Mustafa	1826.	24	srednji	njegov brat
9.	3.	Tabaković	Mustafa	Ibrahim	1849.	1		njegov bratić
10.	1.	—	Memija	Osman	1793.	57	visok	
10.	2.	—	Osman	Ibrahim	1825.	25	visok	njegov sin
10.	3.	—	Osman	Mustafa	1829.	21	visok	njegov sin
10.	4.	—	Osman	Sulejman	1831.	19	srednji	njegov sin
10.	5.	—	Alija	Salih	1828.	22	visok	njegov bratić
10.	6.	—	Alija	Hasan	1833.	17		njegov bratić
11.	1.	Omerović	Ahmed	Ismail	1828.	22	visok	
12.	1.	Čaušević	Mustafa	Ismail	1812.	38	visok	
12.	2.	Čaušević	Ismail	Hasan	1840.	10		njegov sin
12.	3.	Čaušević	Ismail	Mališ	1844.	6		njegov sin
12.	4.	Čaušević	Ismail	Alija	1845.	5		njegov sin
12.	5.	Čaušević	Ismail	Šaban	1848.	2		njegov sin
12.	6.	Čaušević	Ismail	Sumbul	1849.	1		njegov sin
13.	1.	Kamramović	Ebu Bekir	Mumin	1790.	60	srednji	
14.	1.	—	Ibrahim	Mahmud	1770.	80	nizak	
14.	2.	—	Mahmud	Numan	1816.	34	srednji	njegov sin
14.	3.	—	Mahmud	Vejsil	1828.	22	nizak	njegov sin
14.	4.	—	Numan	Omer	1848.	2		njegov unuk

15.	1.	—	Abdulah	Hajrulah	1825.	25	nizak	
15.	2.	—	Hajrulah	Hamid	1849.	1		njegov sin
15.	3.	—	Husein	Mehmed	1841.	9		njegov pastorak
15.	4.	—	Husein	Salih	1843.	7		njegov pastorak
15.	5.	—	Husein	Ibrahim	1845.	5		njegov pastorak
15.	6.	—	Husein	Mustafa	1847.	3		njegov pastorak
16.	1.	—	Sinan	Mehan	1760.	90	visok	
16.	2.	—	Alija	Sulejman	1827.	23	visok	njegov zet
16.	3.	—	Sulejman	Mehmed	1847.	3		njegovog zeta sin
16.	4.	—	Sulejman	Muharem	1845.	5		njegovog zeta sin

Tabela 1. *Popis Bošnjaka (muškaraca) 1850/51. godine u naselju Ljeskovik.*¹⁴

Familije naselja Ljeskovik u drugoj polovini 19. stoljeća

Pod pojmom familija podrazumijevamo porodice i pojedince koji imaju zajedničko prezime bez obzira da li među njima ima, ili nema, krvnog srodstva.¹⁵ U seoskim naseljima koja nisu bila izložena značajnijim imigracijama zajedničko prezime podrazumijeva, uglavnom, i krvno srodstvo, tj. zajedničko porijeklo.¹⁶ Bošnjačka imena (prezimena) imaju, uglavnom, orijentalnu imensku osnovu uz česti sufiks “ović” ili “ić”. Istina, ima i imena (prezimena) koja imaju slavensku, ilirsku, germansku, romansku ili neku drugu imensku osnovu.¹⁷ Za razliku od ličnih imena, prezimena su kasnijeg porijekla, a kod većine Bošnjaka se formiraju tokom 19. i 20. stoljeća, i uglavnom su naslijedena po očevoj liniji (patronimici), a rijede po majci (matronimici).¹⁸ Također, prezimena su nastala i po nekim drugim osnovama, na primjer, po zanimanju, porijeklu, mjestu rođenja, prirodnim pojavama i dr.¹⁹

Poimeničnim popisom osoba muškog spola 1850/51. godine u naselju Ljeskovik navode se sljedeća prezimena: Čaušević, Duraković, Hodžić, Jahčić (Bihačić), Kamramović, Mahmudović, Omerović i Tabaković (*tabela 1*). Međutim, u zemljšnjim knjigama za katastarsku općinu Ljeskovik, počev od 1894. godine, navode se 43 prezimena, i to: Aganović, Avdić, Beširović, Buljubašić, Demirović, Dervišević, Džanić, Efendić, Halilović, Hasanović (Duraković), Hasanović (Vranjkovina), Hasić, Hodžić, Husić, Kreševljaković,

14 BOA NFS d 05951. Istanbul, 533.

15 Alija Suljić, Edina Suljić, Bošnjačke familije općine Srebrenica: antropogeografska istraživanja (I dio), u: E. Mutapčić (ur.) *Baština Sjeveroistočne Bosne*, br. 11, JU Zavod za zaštitu i korištenje kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa Tuzlanskog kantona, Tuzla 2019, 52-53. (dalje: A. Suljić, E. Suljić, *Bošnjačke familije općine Srebrenica*).

16 A. Suljić, E. Suljić, *Bošnjačke familije općine Srebrenica*, 53.

17 *Isto*, 52-53.

18 *Isto*, 52-53.

19 Petar Šimunović, *Uvod u hrvatsko imenoslovљe*, Golden Marketing-Tehnička knjiga, Zagreb 2009, 151-153.

Mahmutović, Malović, Mandžić, Mehanović, Mehmedović, Memić, Mujčinović, Mujić, Mujić (Mahmutović), Mustafić, Mustafi (Katanić), Numanović, Omerović, Omić, Osmanović, Salkić, Salihović, Selimović, Selmanagić, Sinanović, Smajić (Omerović), Smajlović (Čaušević), Softić, Suljić, Špajrović, Tabaković, Travničanin i Zukić. Međutim, mi ćemo analizirati samo ona familijarna imena, odnosno prezimena, za koja možemo pouzdano utvrditi da su pripadala porodicama (i pojedincima) koje su bile stalni stanovnici naselja Ljeskovik do kraja 19. stoljeća.

Avdići²⁰

U popisu muških osoba Ljeskovika 1850/51. godine u kući pod rednim brojem 2. živjela je porodica Sulejmana Mahmudovića (Mahmutovića) rođenog 1775, sina umrlog Saliha, koju su činili Sulejmanova dva sina i dva pastorka, sinovi umrlog Abdije, te troje djece od dva pastorka (*tabela 1*). Od dvojice Sulejmanovih pastorka, Mustafe (r. 1826) i Osmana (r. 1829), sinova umrlog Abdije, nastale su današnje ljeskovačke familije, Avdići i Osmanovići.

U gruntovnom ulošku²¹ broj 27. od 1894. godine, za katastarsku općinu Ljeskovik, kao vlasnici nekretnina navode se: Malčo (Malik), Mustafa (Mujan), Emka (Emina, oko 1855-1920?), udata za Osmana Mustafića iz Pusmulića i Mejra²² (Merjema, oko 1845-1908) udata za Huseina Burića iz Osmača, djeca umrlog Mustafe Avdića. Iako je Mustafa Avdić imao još dva sina, Hasana, rođenog 1843. godine i Abdiju, rođenog 1847. godine, o njima nemamo nikakvih informacija, odnosno da li su imali potomstvo ili su umrli prije muževnog doba. Također, Mustafa je imao još jedno dijete, Hasana (oko 1865-1918), koje je dobio sa snahom, Razijom Halilović, koju je oženio poslije smrti njenog muža, odnosno svoga brata, Osmana. Dakle, savremeni Avdići iz Ljeskovika potomci su Mustafine djece koja su rođena poslije 1850. godine.

Mustafin sin Malik, zvani Malčo (oko 1851-1920?), bio je oženjen Fatimom Mujić iz Ljeskovika, a sa njom je imao dvoje djece, sina Abdulaha-Avdo²³ (oko 1872-1920?) i kćer, Merku (oko 1880-?) koja se udavala Bektić u Karačiće, te Osmanović u Pribidole.

Drugi Mustafin sin, Mustafa, zvani Mujan (oko 1853-1913) bio je oženjen Hankijom Memić iz Ljeskovika sa kojom je imao tri sina i dvije kćerke. Sinovi su: Avdo, Smajo, Šaban i Ibrahim, a kćeri su: Fata²⁴ i Aiša. Mujanova djeca rođena su između 1885. i 1905. godine.

20 Prema sačuvanim predajama Avdići, Osmanovići i Suljići (Čimići) imaju zajedničko porijeklo.

21 *Gruntovnica kotara Srebrenica 1894*, K/O Ljeskovik, Knjiga 1. Gruntovnica suda, Srebrenica, uložak br. 27. (dalje: *Grunt Srebrenice, k/o Ljeskovik*, knjiga 1, uložak).

22 Poslije smrti prvog muža ponovo se udala u Đile, za Huseina Ajanovića.

23 Avdo se dvaput ženio; sa prvom suprugom, Derva Jašarević, imao dvije kćerke, Zejna i Mejra (bila udata za Nedžiba Numanovića, Ljeskovik), a sa drugom suprugom, Merka Dervišević iz Ljeskovika, rođio sina Aliju.

24 Bila udata za Mehana Ibrahimovića iz Pusmulića.

Buljubašići²⁵

Ibrahim, zvani Ibro, oženio se iz naselja Prohići, iz familije Alić, te sa njom rodio tri sina: Durmo (oko 1852-1891), Šaban (oko 1854-1928) i Mehmed-Meho (oko 1856-1920), te dvije kćeri: Hata (1858-?) i Mejra (1860-?). Durmo i Šaban bili su oženjeni iz Ljeskovika, dvjema sestrama iz familije Memić, Fatima, zvana Merka i Merdža. Također, i Meho je bio oženjen iz Ljeskovika, Merkom Mehmedović, a sestra im Hata bila udata za Durmu Suljića, također iz Ljeskovika. Najmlađa sestra Mejra nije se udavala.

Najstariji Ibrin sin, Durmo, imao je troje djece, dva sina i jednu kćer, Fatimu, koja je umrla vrlo mlada. Najstariji Durmin sin, Alija (oko 1888-1949) dvaput se ženio; prvi put sa Krdžić Mejrom iz Luke, sa kojom je imao sina i kćer, a druga supruga je Hava Suljić iz Ljeskovika, sa kojom je imao sedmoro djece – pet sinova i dvije kćeri. Mlađi Durmin sin, Hasan, koji je umro sa oko trideset godina, bio je oženjen sa Bidom Suljić iz Urisića, a sa njom je imao jedno muško dijete, Ismeta.

Srednji Ibrin sin, Šaban²⁶, sa Memić Merdžom rodio je pet kćeri: Hanija, Šida, Hata, te bliznice Hurija i Durija, udate Rahmić u Zapolje, odnosno Ibrahimović u Urisiću. Također, najstarija Šabanova kći, Hanija, bila je udata u Urisiću, u familiju Ibrahimović; obje sestre za dva amidžića. Šida je bila udata u familiju Suljić u Pusmuliće, a Hata u Ljeskovik, u familiju Hodžić.

Najmlađi Ibrin sin, Mehmed, zvani Meho, bio je oženjen sa Merkom Mehmedović iz Ljeskovika i sa njom je rodio šestero djece, tri sina i tri kćeri. Sinovi su: Ahmet, Bekto i Avdija. Kćeri su: Hava, Begija i Fatima, sve bile udate u Ljeskovik.

Derviševići²⁷

Popisom muškinja iz 1850/51. godine, Kaze Srebrenica, u naselju Ljeskovik u kući pod rednim brojem 3. (*tabela 1*) živjele su dvije osobe muškog spola, Čaušević Mešan, sin Mustafe, rođen 1800. godine, te njegov bratić, Derviš, sin Omera, rođen 1832. godine, od kojega potiču današnji Derviševići u Ljeskoviku.

U zemljšnjim knjigama²⁸ Kotara Srebrenica za godinu 1894. upisani su kao vlasnici nekretnina sinovi umrlog Derviša Derviševića; Omer (oko 1852-1924), Osman (oko 1855-1899) i Mešan²⁹ (oko 1857-1920).

²⁵ Daljim porijeklom su iz okoline Foče iz koje su se doselili početkom 19. stoljeća u naselje Klotijevac. Jedan od Muratovih sinova, Ibrahim (r. 1823) doselio se u Ljeskovik, na posjede begova Selmanagić.

²⁶ Šaban Buljubašić je pradjed Eneza Osmanovića preko kćerke Hanije koja je rodila Enezovu majku, Nailu Ibrahimović, iz Urisića.

²⁷ Prezime, Dervišević, patronimik, izvedeno je iz ličnog imena Derviš. Potomci mlađeg Mustafinog sina, Ismaila Čauševića, prozvali su se Smajlovići.

²⁸ *Grunt Srebrenice, k/o Ljeskovik*, knjiga 1, uložak br. 15. i 16.

²⁹ Moguće je da je Mešan najstariji Dervišev sin. U gruntnim knjigama, uglavnom, se navode 80

Omer je bio oženjen Zejnom Nuhanović iz Peći, a sa njom je imao dvoje žive djece, sina Begu (oko 1888-1939) koji je bio oženjen Hurijom Suljić iz Ljeskovika, te kćerku, Merku³⁰, koja je bila udata za Sabitu Ademovića iz Pusmulića.

Srednji Dervišev sin, Osman, bio je oženjen sa Fatimom-Keva Ramić iz Karačića, a sa njom je imao dvoje žive djece; sina Osmana (1889-1942, žrtva srpskog terora), koji je, takođe, bio oženjen iz Karačića, Begunom Bektić, te kćer Aišu, koja je umrla u dječijem uzrastu.

Najmlađi Dervišev sin, Mešan, koji je bio oženjen Hanom Malović, te sa njom imao troje žive djece; dva sina i jednu kćer. Sinovi su: Dedo (oko 1879-1930) koji je bio oženjen Hurijom Ludak iz Lipovca, te Ibru (oko 1881-1930) koji je bio oženjen Hadžirom Mehmedović iz Ljeskovika. Iza Mešanovih sinova nije ostalo živih potomaka. Mešanova kći Hadžira (oko 1877-1944) bila je udata za Ahmeta Kadrića, pa za njegovog brata, Fejzu Kadrića iz Peći.

Hasanovići (Durakovići)³¹

U popisu muških osoba Ljeskovika 1850/51. godine u kući pod rednim brojem 7. živjela je porodica Saliha³², sina umrlog Hasana Durakovića (*tabela 1*). U kući su bile tri osobe muškog spola; Salih, rođen oko 1790. godine³³, prosječnog rasta i sijede brade, zatim njegov sin, Hasan, rođen 1832. godine, prosječnog rasta i svijetlih brkova, te Salihov unuk, Junus³⁴, sin Hasana, rođen 1849. godine.

Prema gruntovnici³⁵ Kotara Srebrenica (k/o Ljeskovik), od 1894. godine, navedeni su vlasnici nekretnine Jusuf i Hatidža Hasanović, djeca umrlog Hasana.

Hasanović Jusuf (1849-1913), sin umrlog Hasana, bio je oženjen Begijom Salihović (zvani Bukovčić) iz Brakovaca, sa kojom je imao šest sinova; Salih (1870-1914), Šerif (1872- 1920), Sulejman-Suljo (1874-1916, poginuo na Karpatima kao austro-ugarski vojnik), Husein (1878-1892), Ibiš (1878-1948) i Mustafa-Mujo (1880-1895?). Jusufova sestra, Hatidža (oko 1847-1905) nije se udavala.

Samo su trojica Jusufovih sinova zasnovali porodice, Salih – supruga Hanka Pitarević iz Peći, Sulejman – supruga Behara Omerović iz Pusmulića i Ibiš

nasljednici po starosti, osim udatog ženskinja, pa smo zbog toga uzeli ovaj redoslijed rođenja Derviševih sinova.

30 U prvom braku bila sa Avdom Avdićem iz Ljeskovika i rodila sina Omera Avdića.

31 Hasanović, zvani Durakovići, nisu u srodstvu sa Hasanovićima, zvanim Vranjkovine.

32 Salih je imao i kćer Hatidžu (rođena oko 1830) koja je bila udata za Mustafu Tabakovića, sina Hasanovog iz Ljeskovika.

33 U originalu se navodi 1765. godina rođenja Saliha, što je, po našem mišljenju, greška.

34 U grantu 1894. godine upisano Jusuf umjesto Junus. *Grunt Srebrenice, k/o Ljeskovik*, knjiga 1, uložak br. 8.

35 *Grunt Srebrenice, k/o Ljeskovik*, knjiga 1, uložak br. 8. Napomena: Hasanovići su imali još zemljišnih parcela, ali zbog ekonomičnosti teksta nismo sve parcele nabrojali, već samo jednu, kao primjer povezanosti ili uporedivosti članova ove familije, iz grunta 1894. godine, sa popisom 1850. godine.

Prof. dr. Alija SULJIĆ, Hasib HASANOVIĆ, Enez OSMANOVIĆ

– supruga Šaha Alemić iz Kutuzera. Najstariji Jusufov sin, Salih, imao je samo jednog sina, Aliju, rođenog 1907. godine, koji je bio oženjen sa Humom Bektić iz Karačića. Također, i mlađi Jusufov sin, Sulejman, imao je samo jednog sina, Huseina, (1908-1992) koji je bio oženjen Merkom Pitarević iz Peći. Najmlađi Jusufov sin, Ibiš, imao je sedmero djece, tri sina i četiri kćeri. Sinovi su: Hasan³⁶ (1915-2006), bio oženjen Fatimom (Fata) Sulejmanović iz Klotijevca, Salčin (1922-1941, ubijen u srpskom teroru) i Munib (1935-1995, ubijen u genocidu), koji je bio oženjen Hasibom Halilović iz Klotijevca. Ibiševe kćeri su: Hajra (191?.-2000), bila udata za Amila Muminovića iz Pribidola, Fatima-Tima (1926-2010), bila za Nezirom Aljićem iz Pribidola, Hava (1928-2005), bila za Ramizom Džananovićem iz Pribidola i neodata kćer, Nura (1938-1953).

Hasanovići (Vranjkovina)³⁷

U gruntovnom ulošku³⁸ broj 11, za k/o Ljeskovik iz 1894. godine, navodi se ime Sulejmana Hasanovića, sina umrlog Hasana iz Ljeskovika, kao vlasnika nekretnine. Tridesetak godina kasnije, tačnije u februaru 1931. godine, Sulejman poklanja zemlju kćerkama udatim u Ljeskovik, Fatimi, udatoj za Hasana Memića i Šahi, udatoj za Alagu Memića. Tokom Drugog svjetskog rata, Fatima je podlegla od posljedica ranjavanja 1943. godine, a njen trinaestogodišnji sin, Hasib, kao i šesnaestogodišnja sestrična, Fatima, su ubijeni.

Hodžići

U kući pod rednim brojem 4. popisana je, 1850/51. godine, porodica umrlog Omara, odnosno njegovog sina Mustafe Hodžića (*tabela 1*). Pored Mustafe, rođenog 1790. godine, koji je bio visokog rasta i sjede brade, popisana su i dva njegova sina; Ibrahim (1820-1880?), žutih brkova i visokog rasta, te Hasan (1826-1897), smeđih brkova i visok. Mustafa je imao i pet unuka, četiri unuka od starijeg sina Ibrahima i jednog unuka od mlađeg sina Hasana. Mustafini unuci od sina Ibrahima su: Mehmed (1843-1907), Sulejman (r. 1845-1860?), Husein (1847-1902) i Ebu Bekir, kasnije Bekir, zvanı Bečo, rođen 1849. godine, a umro 1901. godine.

36 Imao je sedmero djece; pet sinova (Džemal, Hasib, Azem, Mehmedalija i Hamdija) i dvije kćeri (Hajra i Habiba). Koautor ovog rada, Hasib Hasanović, sin Hasana, je profesor u penziji, inače magistar prirodnih nauka iz područja hemije. Bio je dugogodišnji, prijeratni, direktor srednjoškolskog centra u Bratuncu. Također, poslije rata, Hasib Hasanović, radio je u Ministarstvu obrazovanja Tuzlanskog kantona, u periodu 1997-2005. godine, na radnom mjestu kantonalnog inspektora predškolskog, osnovnog, srednjeg i visokog obrazovanja, a od 2005. godine, pa do odlaska u penziju, 2011. godine, bio je stručni savjetnik za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje u Pedagoškom zavodu Tuzlanskog kantona.

37 Nemamo pouzdanih informacija o daljem porijeklu Sulejmana Hasanovića (oko 1868-1933?), sina Hasanovog, zvanog Vranjkovina. Čak i stariji Ljeskovčani nisu znali da se Sulejman-Suljo prezivao Hasanović, odnosno njegove kćeri, Fatimu, zvana Crna i Šahu, znali su samo po lokalnom nazivu, Vranjkovina.

38 *Grunt Srebrenice, k/o Ljeskovik*, knjiga 1, uložak br. 11.

Mlađi Mustafin sin, Hasan, u vrijeme popisa 1850/51. godine imao je samo jedno muškog dijete, Selima (1847-1901).

Uvidom u grunтовне knjige³⁹ za katastarsku općinu Ljeskovik, iz 1894. godine, došli smo do dodatnih informacija kada su u pitanju unučad Mustafe Hodžića. Pored navedene djece od najstarijeg Mustafinog sina, Ibrahima, koja su popisana 1851. godine, u gruntnim knjigama se spominju još: Vejsil (oko 1851-1897), Hasan (oko 1853-1916?) te Zlatija (oko 1845-1917?) koja je bila udata za Saliha Bećirevića iz naselja Opetci. Mustafin mlađi sin, Hasan, pored pomenutog Selima, imao je i sina Omera (1851-1903).⁴⁰

Najstariji Ibrahimov sin, Mehmed, unuk Mustafin, bio oženjen Pembom Alihodžić, imao je četvero žive djece krajem 19. stoljeća, tri sina i jednu kćer. Sinovi su: Alija⁴¹ (1870-1921?), Salih (1883-1943, žrtva srpskog terora) i Bego (1872-?), a kćerka je Zlatija (1878-1948) koja je bila udata Mustafić, u Pusmuliće, za Mahmuta, zvanog Maho.

Ostali Ibrahimovi sinovi, Mustafini unuci, imali su djecu. Husein, koji je bio oženjen Rukijom Klinčević, imao je dva sina, Šabana (1870-1922?) i Ibrahim (1872-?). Bekir, zvani Bečo, oženjen⁴² Bilušom Memišević iz Urisića, imao je tri kćeri; Rejhu i Zejnu koje su bile udate Pašić u naselje Pale, za Avdu i Muju, zatim Dudu, te sina Sulju (1873-1954) koji je bio oženjen iz Pribidola, iz familije Muminović. Vejsil, koji je bio oženjen s Mušom Subašić, imao je samo jedno žensko dijete, Šemsu, zvana Šema, koja je umrla malodobna, prije očeve smrti. Najmlađi Ibrahimov sin, Hasan, bio oženjen Ramić Hanom, iz Male Daljegošte, imao je samo jednog sina, Begu (1878-1942?).

Djecu su imali i dva Mustafina unuka, Selim i Omer, od najmlađeg sina Hasana. Selim je imao tri kćeri, rođene između 1875. i 1885. godine, Bida, Hana i Javra, koja je bila udata Aliju Begića iz Luke. Bida i Hana, najvjerovaljnije, nisu udate, ili nisu imale potomaka, jer ih 1923. godine naslijediće amidžić, Rahman Hodžić, sin Omerov.

Mlađi Hasanov sin, Omer, unuk Mustafin, imao je četvero djece sa Ajkom Karić, tri sina i jednu kćer, Dervu⁴³, koja je bila udata za Šabana Suljića iz Podčauša. Sinovi Omerovi su: Nazif i Ibrišim, koji su stradali tokom Prvog svjetskog rata i Rahman, koji je ubijen 1944. godine, a iza sebe nisu ostavili živih potomaka.

³⁹ *Isto*, uložak br. 32. Napomena: hisetar je i Hana Ramić koja je bila u prvom braku sa nekim od Ibrahimovih sinova, a kasnije se udala za Hasana, također, Ibrahimovog sina. U prvom braku nije imala djece, a u drugom samo jednog sina, Begu. Umrla je oko 1923. godine, a naslijeduju je suprug i sin.

⁴⁰ *Grunt Srebrenice, k/o Ljeskovik*, knjiga 1, uložak br. 29.

⁴¹ Oko 1900-te odselio na područje općine Bratunac, naselje Abdulići. Imao sina Husu i kćer Pašiju.

⁴² Druga Bećina žena je Huseinovička, s nadimkom Mala. Rodila dvije kćerke, Rejhu i Zejnu.

⁴³ Dervu 1912. godine naslijediće Munira Suljić, rođena 1907. godine, kćer Šabana Suljića, iz Pusmulića. Nejasnoču izaziva nepotpuna informacija ko je majka Munire; Derva Hodžić ili Kada Avdić?

Mahmutovići

Popisom muškog stanovništva naselja Ljeskovik 1850/51. godine evidentirane su četiri kuće, pod rednim brojevima: 1, 2, 5. i 6, koje su pripadale porodicama familije Mahmutović (Mahmudović) sa ukupno 25 muških članova. Tri kuće su bile od tri brata, sinova Ahmedovih, a četvrta kuća bila je od njihovog srodnika, najvjerovalnije amidže. Uzimajući u obzir da niti jedan muški potomak iz navedene familije nije zadržao prezime Mahmutović do kraja 19. stoljeća, već su uzeli druga prezimena, kao na primjer: Mujić, Suljić i Omerović, mi ćemo ovu familiju (Mahmutović), osim kuće pod rednim brojem 1, analizirati kroz nova prezimena koja su iz nje proizašla.

U kući pod rednim brojem 1. živjela je porodica Mahmutović Ibrahima, sina Ahmedova, rođenog 1790. godine, koji je bio visokog rasta i sijede brade. Ibrahim je bio muhtar – starješina sela, kao i član esnafa kožara. Imao je dva sina, Mehmeda, rođenog 1820. godine, smeđih brkova i visokog rasta, te sina Ibiša, rođenog 1837. godine. Pored dva sina, Ibrahim je imao i dva unuka, od najstarijeg sina Mehmeda; Abdija, rođen 1845. godine i Salih, rođen 1847. godine (*tabela 1*). Nemamo pouzdanih informacija šta je bilo sa članovima ove porodice poslije 1851. godine.⁴⁴

Mandžići

Popisom muškog stanovništva naselja Ljeskovik 1850/51. godine, u kući pod rednim brojem 16, popisane su 4 osobe muškog spola. Muški članovi navedenog domaćinstva bili su: Mehan, sin umrlog Sinana, rođen 1760. godine, visokog rasta i prosijede brade, zatim njegov zet, Sulejman⁴⁵, sin Alije Mandžića iz Gladovića, rođen 1827. godine, visokog rasta i smeđih brkova, kao i dva Mehanova unuka, sinovi Sulejmanovi; Mušan, rođen 1845. godine i Mehmed, rođen 1847. godine.

Pored navedenih sinova, Mušana i Mehmeda, Sulejman je imao i tri kćeri⁴⁶: Fatima, udata za Aliju Mehanovića iz Radenovića, Keva, udata za Mustafu Beširovića iz Beširevića, te Pemba, udata za Saliha Omerovića iz Pusmulića. Najstariji Sulejmanov sin, Mušan, umro oko 1925. godine, imao je samo jedno živo dijete, Fatimu⁴⁷, koja je bila udata za Osmana Memića iz Ljeskovika. Također, i

⁴⁴ Moguće je da su iz ove porodice i dvije žene koje se pominju u gruntu za k/o Ljeskovik, Fatima (oko 1835) koja je bila udata za Mustafu Halilovića iz Klotijevca i njena, vjerovatno bratična, Mejra (oko 1862) koja je bila udata za Hasana Zukića iz Karačića.

⁴⁵ Sulejman nije popisan 1850/51. godine pod porodičnim, familijarnim, imenom, odnosno prezimenom, Mandžić. Takođe, upitne su i godine rođenja Sulejmana, vjerovatno je rođen oko 1815. godine, jer bi trebao biti stariji, s obzirom da su njegova braća: Agan, Hasan i Salih, iz Gladovića, rođena 1825., 1826. i 1828. godine, a njihov otac, Alija, rođen je 1790. godine. *BOA, Istanbul, NFA_d_05951, 481.*

⁴⁶ *Grunt Srebrenice, k/o Ljeskovik*, knjiga 2, uložak br. 72.

⁴⁷ *Isto*, uložak br. 74.

Sulejmanov mlađi sin, Mehmed⁴⁸, umro oko 1904. godine, imao je samo jedno živo dijete, sa Aišom Džananović, Mehmeda, zvanog Salih.

Za razliku od oca, Mehmed, zvani Salih, sin Mehmeda, a unuk Sulejmana Mandžića, imao je pетero žive djece koju je izrodio sa Đulsom Hirkić iz Kutuzera. Sinovi su: Daut, zvani Smajo (oko 1880-1915) koji je bio oženjen Ajkušom Bečić iz Klotijevca i Alija⁴⁹, zvani Aljo (oko 1890-1970) koji je bio oženjen Mejrom Delić iz Luke. Kćeri su: Šaha (oko 1896-1932) koja je bila udata za Smaju Avdića iz Ljeskovika, zatim Mejra (oko 1898-1956) koja je bila udata za Aliju Mehmedovića iz Ljeskovika i Fata (oko 1900-1956) koja je bila udata za Sulejmana Avdića iz Lipovca.

Mehmedovići⁵⁰

Popisom muškog stanovništva naselja Ljeskovik 1850/51. godine, u kući pod rednim brojem 15, popisano je 6 osoba muškog spola, a članovi proširenog domaćinstva bili su otac i sin, te njegova četiri pastorka. Nosilac domaćinstva, odnosno, domaćin, bio je Hajrulah, sin umrlog Abdulaha, rođen 1825. godine, a bio je niskog rasta i sredih brkova. Pored njegovog jednogodišnjeg sina, Hamida, sa Hajrulahom su živjela i četiri njegova, malodobna, pastorka, sinovi umrlog Huseina⁵¹; Mehmed, rođen 1841. godine, Salih, rođen 1843. godine, Ibrahim, rođen 1845. godine i Mustafa, rođen 1847. godine (*tabela 1*). Vjerovatno je Hajrulah bio bliži rođak svojim pastorčadima, što je tada bilo uobičajno – bliži rođak od umrlog oženi njegovu hudovicu, posebno ako je imala malu djecu; ionako se morao brinuti o njima. Od najstarijeg Huseinovog sina, Mehmeda, zvanog Memčo, potiču, po muškoj lozi, današnji Mehmedovići u Ljeskoviku.

U zemljишnim knjigama⁵² za katastarsku općinu Ljeskovik upisane su kao suvlasnici nekretnina sljedeće osobe: Abdulah, Salih i Abida, djeca umrlog Mehmeda, zvanog Memčo, zatim Pemba, Merka i Safija Smajlović⁵³, te malodobna Humka, kći Hasana Omića iz Pusmulića. Dakle, Mehmed je imao dva sina i dvije kćeri, koji su ga nadživjeli. Najstariji Mehmedov sin, Abdulah (oko 1860-1908) nije ostavio iz sebe živilih potomaka. Takođe, neraspoložemo informacijama da li su i dvije Mehmedove kćeri, Abida, udata za Mehmeda Omerovića iz Bučja, te Hadžira,

48 *Grunt Srebrenice, k/o Ljeskovik*, knjiga 1, uložak br. 39.

49 Prva žena bila Merka Aišić-Hasanović iz Kutuzera.

50 Nemamo pouzdanih informacija šta je bilo sa ostalom Mehmedovom braćom, kao ni sa njegovim očuhom, Hajrulahom. Postoji mogućnost da je Hajrulahov sin, Hamid, polubrat, po majci, sinovima Huseinovim, odnosno pastorčadima od Hajrulaha.

51 Postoji mogućnost da je Husein, pored četiri sina koji su navedeni u popisu muškinja 1850/51. godine, imao i kćer, Hatidžu, zvana Hata, koja je bila za Hasanom Memićem iz Ljeskovika.

52 *Grunt Srebrenice, k/o Ljeskovik*, knjiga 1, uložak br. 21.

53 Nije nam poznato u kojem su srodstvu tri sestre, Smajloviće, sa djecom Mehmeda Mehmedovića. One, sa malodobnom Humkom Omić iz Pusmulića, dobijaju 1/4 nekretnina, a troje djece Mehmedove, 3/4 nekretnine. Pemba je bila udata za Halila Halilovića u Sućesku, Merka za Muharema Omića u Pusmuliće, a Safija za Mustafu Gutića iz Zalužja. *Grunt Srebrenice, k/o Ljeskovik*, knjiga 1, uložak br. 21.

udata za Smaila Smailovića (Čaušević) imale živih potomaka. Mlađi Mehmedov sin, Salih (oko 1861-1902), zvani Salko, koji se dvaput ženio; prva žena, Omić, iz Pusmulića, a druga Emkić iz Osatice, imao je šestero žive djece – po troje djece od dvije žene. Prva žena rodila je jednog sina, Suljo (oko 1883-1912) koji je bio oženjen Zejnom Smajlović, te dvije kćeri; Merka (oko 1881-1930) koja je bila udata za Mehu Buljubašića iz Ljeskovika, te Hadžira (oko 1883-1929) koja je bila udata za Osmana Ćumurovića na Osmače. Salkini sinovi: Huso, Juso i Alija, rođeni su sa drugom ženom, Rahimom, poslije 1890. godine. Juso i Alija ubijeni su 1943. godine.

Memići

Popisom muškog stanovništva naselja Ljeskovik 1850/51. godine, u kući pod rednim brojem 10, popisano je 6 osoba muškog spola, članovi proširenog porodičnog domaćinstva Osmana, sina umrlog Memije (*tabela 1*). Osman je rođen 1793. godine, bio je visokog rasta i prosijede brade. Pored Osmana i njegova tri sina, u domaćinstvu su živjela i dva Osmanova bratića, sinovi umrlog Alije. Osmanovi sinovi su: Ibrahim, rođen 1825. godine – visok i smeđih brkova, zatim Mustafa, rođen 1829. godine – visok i smeđih brkova, te Sulejman, rođen 1831. godine – prosječnog rasta i svijetlih brkova. Bratići Osmanovi, sinovi umrlog Alije, su: Salih, rođen 1828. godine – visok i smeđih brkova, te Hasan, rođen 1833. godine.

U gruntovnom ulošku⁵⁴ broj 12, za k/o Ljeskovik iz 1894. godine, navodi se ime Sulejmana Memića, zvanog Sumbo, umrlog Osmana. Sumbo je umro krajem 19. stoljeća, a naslijedila su ga dva sina; Medo (oko 1852-1900) i Selim (oko 1854-1915), kao i dvije kćeri; Merdža (oko 1855-1916) i Fatima, zvana Merka (oko 1857-1900), koje su bile udate za dva brata, Buljubašića, Šabana i Durmu, iz Ljeskovika. Medo je bio oženjen Humijom, sa kojom je imao dva sina; Aliju (oko 1878-1918) koji je odselio u Zapolje i Abdulaha (oko 1880-1901) koji nije imao potomaka. Takoder, ni mlađi Sumbin sin, Selim, nije imao živih potomaka.

U gruntovnom ulošku⁵⁵ broj 7, za k/o Ljeskovik iz 1894. godine, navodi se ime Ibrahima Memića, umrlog Osmana. Ibrahim je umro oko 1903. godine, a naslijeduju ga sin, Jusuf (oko 1855-1944) koji je bio oženjen Dervišom Ibrić iz Klotijevca, te tri kćeri; Kada (oko 1858-1921?) koja se dvaput udavala na Osmačama – prvi brak sa Avdić Mustafom, a drugi brak sa Alijom Hukić, zatim Naila (oko 1860-1933) koja je bila udata za Ibrahima Suljića, zvanog Čimić, iz Ljeskovika, te Ajka (oko 1862-1930?) koja je bila udata za Ahmeda Džabića iz naselja Čavčići, kotar Rogatica. Ibrahimov sin, Jusuf imao je troje djece; Memija (oko 1891-1941, žrtva srpskog terora) koji je bio oženjen Nazom Sulejmanović (Zerem) iz Klotijevca, zatim Šaban (oko 1893-1906) i kćer, Kadu (oko 1883-1951?) koja je bila udata za Mehu Mešanovića iz Klotijevca.

54 *Grunt Srebrenice, k/o Ljeskovik*, knjiga 1, uložak br. 12.

55 *Isto*, ul. br. 7.

U gruntovnom ulošku⁵⁶ broj 9, za k/o Ljeskovik iz 1894. godine, navodi se ime Mustafe Memića, umrlog Mustafe. Dakle, posrijedi je unuk Osmanov, od srednjeg sina Mustafe koji je umro relativno mlad. Mustafa (oko 1852-1931) je bio oženjen Malkom Halilović iz Klotijevca, a sa njom je imao dvoje žive djece; Osmana (oko 1875-1962) koji je bio oženjen Fatimom Mandžić iz Ljeskovika i Eminu, zvana Emka (oko 1890-?) koja je bila udata za Mustafu Aljića iz Pribidola.

U gruntovnom ulošku⁵⁷ broj 10, za k/o Ljeskovik iz 1894. godine, navodi se ime Hasana Memića, umrlog Alije, bratića od umrlog Osmana Memića. Hasana naslijeduju, 1902. godine, sinovi: Alija (oko 1865-1936), zatim Ibiš (oko 1867-1944, žrtva srpskog terora) i Memčo (oko 1859-1909), te dvije kćeri; Hanka (oko 1871-?) koja je bila udata za Mustafu Avdića iz Ljeskovika i Aiša (oko 1873-1930) koja je bila udata za Bećira Mehmedovića (Horkić) iz Bostahovina. Nemamo informacija o bračnom statusu ili potomcima od starijeg Hasanovog brata, Saliha.⁵⁸

Najstariji Hasanov sin, Alija, imao je samo jednog sina, Alagu koji je bio oženjen Šahom Hasanović (Vranjkovina) iz Ljeskovika. Srednji Hasanov sin, Ibiš, koji je bio oženjen Aišom Kabilović iz Karačića, imao je pетро žive djece, četiri kćeri i jednog sina. Kćeri su: Zejna, Hava i Šemsa, a sin je Bekto. Najmlađi Hasanov sin, Memčo bio je oženjen Zlatjom Imširović⁵⁹ iz Tokoljaka, i sa njom je imao dvoje žive djece – Hasana i Avdiju - umro u dječjem uzrastu.

Mujčinovići

Popisom muškog stanovništva naselja Ljeskovik 1850/51. godine, u kući pod rednim brojem 8, popisane su 3 osobe muškog spola, djed i dva unuka. Domaćin je bio Jahčić⁶⁰ (ili Bihačić) Omer, sin umrlog Mešana, rođen 1790. godine; niskog rasta i golobrad. S Omerom živjela su i dva njegova unuka, sinovi umrlog Mustafe; Ibrahim, rođen 1844. godine i brat mu, Hasan, rođen 1846. godine. Hasan je bio oženjen sa Salihović Hawkom sa kojom je imao troje djece, dvije kćerke i jednog sina. Kćerka Fata bila je udata u Luku, u familiju Gladović, a kćerka Hasiba u Peći, za Veiza Pitarevića. Sin Hasanov, Alija, bio je oženjen sa Hatom Hodžić iz Žepe, sa kojom je imao kćerku Aišu – udatu za Esada Mešića, u okolini Bijeljine.

56 *Isto*, ul. br. 9.

57 *Isto*, ul. br. 10.

58 Moguće da je imao sina, Begu, rođenog oko 1870. godine.

59 Zlatija Imširović (oko 1870-1935?), kći je Sejfulaha Imširović i Mejre Jusufović, iz Tokoljaka, udavala se, prema kazivanju njenih potomaka, devet puta. Najvjerovalnije da je u prvom braku bila sa Salihom Salkovićem iz Kraljevića (Radoševići) koji je od nje bio stariji više od 15 godina. Sa Salihom je imala troje žive djece, dva sina i jednu kćer. Drugi brak bio je s Memčom Memićem iz Ljeskovika sa kojim je imala dvoje žive djece, a treći brak sa Salihom Hodžićem, takođe iz Ljeskovika, sa kojim je imala troje žive djece. Ostalih šest brakova, kao i mogući broj djece iz istih, nismo bili u mogućnosti da istražimo. Prema pričama, koje ovde nećemo navoditi, život Zlatije Imširović, bio poput junakinja iz balada; možda i osnova za TV dramu.

60 Prevodilac sa staroturskoga jezika, mr. Kemal Nurkić, napomenuo je da se originalni tekst može prevesti dvojako; Jahčić i Bihačić.

Mujići

U gruntovnom ulošku⁶¹ broj 13, za k/o Ljeskovik iz 1894. godine, upisani su kao vlasnici nekretnine nasljednici umrlog Šabana Mujića, sin Hasan, kćer Mejra i hudovica (Šabanova) Hanifa Malić, rodom iz Luke. Hasan (oko 1877-1941?) je bio oženjen s Dudom Kovačević iz naselja Peći, a sa njom je imao troje žive djece; dvije kćeri (Hata, bila za Mujom Selimovićem iz Tokoljaka i Kada, bila za Ismetom Buljubašićem iz Ljeskovika) i jednog sina – Šabana, koji je bio oženjen Malkom Hirkić iz Kutuzera. Šabanove kćeri, Mjera (oko 1875-1918?) bila je udata za Muharema Mujića (Mahmutovića) iz Ljeskovika, a Zada (oko 1873-1908) bila za Huseinom Aljićem u Pribidolima.

Mujići⁶² (Mahmutovići)

Popisom muškog stanovništva naselja Ljeskovik 1850/51. godine, u kući pod rednim brojem 5, popisano je šest osoba muškog spola, potomci umrlog Ahmeda Mahmutovića (*tabela 1*). Nosilac domaćinstva (domaćin, glava kuće) bio je Mustafa, sin umrlog Ahmeda, rođen 1795. godine, koji je bio visokog rasta i sijede brade. Pored Mustafe, bila su i četiri njegova sina: Husein, rođen 1825. godine – visok i srednjih brkova, Halil, rođen 1828. godine – visok i srednjih brkova, Osman, rođen 1831. godine – visok i svijetlih brkova i Hasan, rođen 1844. godine. Također, Mustafa je imao i unuka Mehmeda, rođenog 1846. godine, od najstarijeg sina Huseina.

U gruntovnom ulošku⁶³ broj 22, za k/o Ljeskovik iz 1894. godine, upisan je kao vlasnik Osman Mujić, sin umrlog Mustafe. Osman umire oko 1905. godine, a naslijedjuje ga brat Hasan i sestra Hanifa, koja je bila udata za Ahmeta Delića iz Luke.

U gruntovnom ulošku⁶⁴ broj 23, za k/o Ljeskovik iz 1894. godine, upisan je kao vlasnik Hasan Mujić, sin umrlog Mustafe. Hasan umire oko 1907. godine, a naslijedjuju ga: Bida i Hana, kćeri umrlog Selima Hodžića, te Rahman, Nazif, Ibrišim i Derva, djeca umrlog Omera. Najvjerovaljnije su nasljednici, unuci, umrlog Hasana Mujića (Mahmutovića).

Od sinova Mustafe Mahmutovića koji su popisani 1850. godine, samo su Osman i Hasan doživjeli poznu starost, odnosno umrli su početkom 20. stoljeća. Također, samo je Mustafin unuk, Mehmed, sin umrlog Huseina, koji je popisan 1850. godine, doživio starost, odnosno umro je početkom 20. stoljeća.

⁶¹ *Grunt Srebrenice, k/o Ljeskovik*, knjiga 1, uložak br. 13.

⁶² Mujići, zvani Mahmutovići, nisu u direktnom srodstvu sa Mujićima, osim preko tazbine, jer se Mujić Mejra udala za Muharema Mujića (Mahmutovića). Ovi Mujići su dio veće familije Mahmutovića koja se u drugoj polovini 19. stoljeća razdvojila na nekoliko prezimena: Avdiće, Mujiće, Omeroviće, Osmanoviće i Suljiće. Prezime Mujić izvedeno je iz imena Mustafa, odnosno njegovog hipokoristika, Mujo, dodavanjem sufksa *ić*.

⁶³ *Grunt Srebrenice, k/o Ljeskovik*, knjiga 1, uložak br. 22.

⁶⁴ *Isto*, ul. br 23.

U gruntovnom ulošku⁶⁵ broj 20, za k/o Ljeskovik iz 1894. godine, upisani su kao vlasnici nekretnina sinovi umrlog Halila Mujića, odnosno unuci umrlog Mustafe Mahmutovića: Husein⁶⁶, Ramo, Muharem i Ahmet, koji su rođeni između 1852. i 1870. godine. Prema raspoloživim informacijama samo je Muharem imao potomstvo; sa Mejrom Mujić iz Ljeskovika imao sina Ahmeta, rođenog oko 1900. godine, a Ahmet s Almasom Smajić iz Donjeg Dubova kod Višegrada rodio osmero djece.

U gruntovnom ulošku⁶⁷ broj 93, za k/o Ljeskovik iz 1894. godine, upisani su kao vlasnici nekretnina potomci umrlog Mustafe Mahmutovića; sinovi Hasan i Osman Mujić, te unuci: Mehmed i Mustafa, sinovi umrlog Huseina Mujića. Mehmed umire 1903. godine, a naslijeduju ga hudovica Dundža Kotorić i malodobni sin Mehmed, koji će umrijeti 1912. godine. Mustafa Mujić, sin umrlog Huseina, umire poslije 1920-te godine, bez potomaka, ali je prodao dio svoje nekretnine, 1918. godine, Durmi Suljiću, umrlog Salke, iz Ljeskovika.

Numanovići⁶⁸ (Mahmutovići)

Popisom muškog stanovništva naselja Ljeskovik 1850/51. godine, u kući pod rednim brojem 14, popisane su četiri osobe, domaćinstva Mahmuda, sina Ibrahimova, koji je rođen 1770. godine; bio je niskog rasta i sijede brade. Sa Mahmutom su živjela dva njegova sina; Numan, rođen 1816. godine, prosječnog rasta i crnih brkova i Vejsil, rođen 1828. godine, nizak i smeđih brkova, te Mahmutov unuk, Omer, sin Numana, rođen 1848. godine (*tabela 1*).

U gruntovnom ulošku⁶⁹ broj 38, za k/o Ljeskovik iz 1894. godine, upisani su kao vlasnici nekretnina sinovi umrlog Numana: Omer (1848-1928), Began (oko 1851-1943) i Salih (oko 1853-1920).

Pored tri sina, Numan je imao i dvije kćerke; Ajka (oko 1846-?) udata za Hasana Tabakovića iz Ljeskovika, te Mušva (oko 1844-1891?) koja je bila udata za Mustafu Mujića iz Urisića (zaseok Mujići). Najstariji Numanov sin, Omer, koji je bio oženjen s Fatimom Hamzić, imao je troje djece; sinove Sulju i Bećira, te kći Rahimu. Samo je Omerov sin, Suljo, imao potomke, dvoje djece, sa Havom Ibrahimović iz Pribidola.

Srednji Numanov sin, Began, dvaput se ženio. Sa prvom ženom, Hanom, imao dvije kćerke; Humu, udatu za Begu Memića iz Ljeskovika, te Hadžiru, udatu

65 *Isto*, ul. br 20.

66 Husein je bio oženjen Zejfom Smajić iz Donjeg Dubova, općina Višegrad.

67 *Grunt Srebrenice, k/o Ljeskovik, knjiga*, uložak br. 93.

68 Numanovići (Mahmutovići) su porijeklom iz Kosova. U Ljeskovik su se doselili krajem 18. ili početkom 19. stoljeća, te nisu u srodstvu sa domicilnim Mahmutovićima. Potomci Mahmutovog sina, Numana, nazvani su Numanovići, a potomci Mahmutovog sina, Vejsila, nazvani su Mahmutovići. S obzirom da je Vejsilov sin Mehmed, zvani Mešan, umro tokom Prvog svjetskog rata, a Mešanov sin, Ikan, ubijen 1942. godine, te nije imao potomaka, mi smo se u nazivu familije opredjelili za "Numanović", a ne Mahmutović, što bi bilo, genealoški, ispravnije.

69 *Grunt Srebrenice, k/o Ljeskovik, knjiga 1*, uložak br. 38.

Prof. dr. Alija SULJIĆ, Hasib HASANOVIĆ, Enez OSMANOVIĆ

za Fejzu Kadrića iz Peći (Sulice?). Sa drugom ženom, Hašom iz Zapolja, Began je imao kćer Begiju, udatu za Rizvu Gabeljića iz Bučinovića i sina Jusu (ubijen 1942. godine tokom srpskog terora), koji je bio oženjen Zlatom Mujić iz Moćevića.

Najmlađi Numanov sin, Salih, sa suprugom Aišom Ramić imao je četvero žive djece, tri sina i jednu kćer. Svi Salihovi sinovi bili su oženjeni iz Ljeskovika; Šaban, oženjen Fatimom Suljić, Mehan, oženjen Havom Buljubašić i Nedžib, oženjen Mejrom Avdić. Salihova kći Šehra bila je udata u Karačiće, za Jusu Zukića.

Mlađi Numanov brat, Vejsil Mahmutović, koji je umro krajem 19. stoljeća, imao je samo jednog sina, Mehmeda, zvanog Mešan, koji je bio oženjen Muškom Bećić iz Klotijevca, sa kojom je imao troje djece. Muška, udata za Mehu Kovačevića iz Peći, Hanifa, udata za Osmana Ahmetovića iz Zapolja, te sina, Ikana, koji je bio oženjen Aišom-Keva Memić iz Ljeskovika sa kojom nije imao žive djece.

Omerovići (Mahmutovići)⁷⁰

Popisom muškog stanovništva naselja Ljeskovik 1850/51. godine, u kući pod rednim brojem 6, popisano je šest osoba u domaćinstvu Omera Mahmutovića, rođenog 1800. godine, sina umrlog Ahmeda. Omer je bio visokog rasta i prosijede brade. Ostali, muški članovi Omerovog domaćinstva bili su njegovi sinovi: Muharem, rođen 1831. godine – prosječnog rasta i svjetlijih brkova, Alija, rođen 1838. godine, Salih, rođen 1842. godine, Mehmed, rođen 1846. godine i Hasan, rođen 1849. godine (*tabela 1*). Od Omerovih sinova samo su Muharem i Alija imali potomke koji su navedeni u gruntovnim knjigama Kotara Srebrenica 1894. godine.

U gruntovnim ulošcima⁷¹ broj 18. i 24, za k/o Ljeskovik iz 1894. godine, navedeni su potomci umrlog Muharema kao vlasnici, odnosno suvlasnici nekretnina. Muharem je imao tri sina i jednu kćer. Sinovi su: Ibrahim (oko 1855-1918), bio oženjen Hatidžom Avdić, Mustafa (oko 1857-1911), bio oženjen Kadom Ramić iz Karačića, te Selim (oko 1859-1897) iza kojeg nije ostalo potomaka. Muharemove kći, Aiša (oko 1861-1918) bila je udata u Žedanjsko, za Šerifa Avdića.

U gruntovnom ulošku⁷² broj 17, za k/o Ljeskovik iz 1894. godine, upisan je kao vlasnik nekretnine Alija Omerović, sin umrlog Omera Mahmutovića (Omerović). Poslije smrti Alije Omerovića, 1899. godine, naslijeduju ga: sin, Hasan (oko 1858-1946) koji je bio oženjen Hatidžom-Hatom Mehmedović (Horkić) iz Bostahovina, kći Duda (oko 1860-1930) koja je bila udata za Muju Mušanovića iz Čavčića (Rogatica), te hudovica, Gara Tabaković, rodom iz Ljeskovika, koja je s Alijom rodila kćerku, Fatimu (oko 1870-1932) udatu u Žepu za Ramu Kulovca.

70 Omerovići su dio šire familije Mahmutovića od kojih su nastale nove familije, kao što su: Avdići, Mujići, Osmanovići i Suljići.

71 *Grunt Srebrenice, k/o Ljeskovik*, knjiga 1, uložak br. 18. i 24. Napomena: Omerovići su imali više parcela, odnosno bili su upisani u više gruntovnih uložaka, ali ova dva uloška navedena su kao primjer.

72 *Grunt Srebrenice, k/o Ljeskovik*, knjiga 1, uložak br. 17.

Hasan i Duda djeca su Alije iz prethodnog, od ukupno pet brakova, sa Kardašević Hatidžom-Hatom iz Gladovića.

Alijini sin, Hasan, imao je pетro žive djece koju je izrodio sa Hatom Mehmedović, između 1880-1900. godine. Sinovi su: Šemso (1882-1917, Grac, Austrija), Alija, zvani Mujo (1895-1986), Suljo (1890-1939), a kćeri su Merka (1897-1955) i Fatima-Fata (1900-1948). Merka je bila udata za Husu Ibrahimovića iz Urisića, a Fata za Šeću Gladović iz Luke.

Muharemov sin, Ibrahim, imao je dva sina; Šerifa (oko 1880-1944) koji je bio oženjen sa Šemsom-Šema Smajlović iz Ljeskovika, te Ibrahima (oko 1882-1924) koji se nije ženio. Mlađi Muharemov sin, Mustafa, imao je troje žive djece; dva sina i jednu kćer, koju je izrodio sa Ramić Kadom. Sinovi su: Mehan (oko 1888-1960) i Selim (oko 1903-1965), te kći, Hanka (1900-1974).

Osmanovići (Razići⁷³)

Kao što je već ranije navedeno, Osmanovići su bliži rođaci Avdića i Suljića, te daljni rođaci ostalih Mahmutovića (Omerovića i Mujića). Prema popisu muškinja 1850/51. godine predak Osmanovića, Osman, sin Abdije, rođen 1829. godine, bio je član domaćinstva Sulejmana Mahmutovića, inače, Osmanov očuh i rođak (*tabela 1*). Osman je umro vrlo mlad, a iza njega ostao sin, Mehmed, rođen 1849. godine i hudovica Razija Halilović (Ćehajić) iz Klotijevca, koja će se kasnije udati za djevera Mustafu Avdića, te sa njim roditi sina, Hasana. Dakle, savremena familija Osmanovića u Ljeskoviku potomci su Osmana, sina Abdije, odnosno, Osmanovog sina, Mehmeda (1849-1898).

U gruntovnom ulošku⁷⁴ broj 25, za k/o Ljeskovik iz 1894. godine, upisani su kao suvlasnici nekretnina: Mehmed Osmanović, sin umrlog Osmana i njegova mati Razija, rođena Halilović, prvog braka Avdić, hudovica iza Mustafe Avdića.

Poslije smrti Mehmeda, 1896. godine, naslijeduju ga četiri sina i jedna kćerka, zatim majka Razija Halilović, te hudovica Fatima Kandžetović⁷⁵ iz Sulica. Mehmedovi sinovi su: Suljo (oko 1870-1938) koji je bio oženjen Ajkom Jahić iz Osmača, Osman (oko 1872-1896) koji je bio oženjen Rahimom-Raza Begić iz Luke, Salkan (oko 1876-1921) koji je bio oženjen Merkom Duraković iz Luke, te Šaćir (oko 1874-1941) koji se oženio svojom snahom Rahimom Begić, poslije smrti svoga brata, Osmana. Mehmed je imao i jednu kćer, Zlatiju (1868-1930?) koja je bila udata za Muju Durakovića iz Luke.

73 U narodu poznati i kao Razići, prema praneni, Raziji Halilović iz Klotijevca.

74 *Grunt Srebrenice, k/o Ljeskovik*, knjiga 1, uložak br. 25.

75 Prema kazivanju Saliba Sulejmanovića, sina Omera iz Klotijevca, rođenog 1936. godine, Kandžetovići i Halilovići su jedna loza, od dva brata, koja su se doselila iz Užičke nahije na područje Osata. On je tu informaciju čuo od svojih predaka, prema kojoj su se potomci Hasana, zvanog Kandžet, naselili u Sulice, a potomci drugog brata, Halila, naselili su Klotijevac. Ovu informaciju nismo mogli potvrditi iz drugih izvora, ali je ipak navodimo kako bi smo pokrenuli značitelju za daljnja istraživanja ove dvije familije, ali i ostalih osaćanskih familija. (*Informacije dobio Alija Suljić, 2018.*)

Mehmedov sin, Suljo, sa Osmačkom, Ajkom Jahić, imao je dva sina: Alagu⁷⁶ (1904-1986) koji je bio oženjen Nailom Ibrahimović iz Urisića, te Omera (1906-1942, žrtva srpskog terora) koji je bio oženjen Mejrom Avdić iz Lipovca, ali sa njom nije imao djece. Mehmedov sin, Osman, sa Lučankom Rahimom Begić, imao je samo jedno dijete, sina Abida (1892-1918, žrtva tzv. srpskih komita) koji se nije ženio. Mehmedov sin, Salkan, sa Lučankom Merkom Duraković, imao je dva sina; Jusu (1908-1944, poginuo u Hrvatskoj) koji se nije ženio, te Nazifa (1906-1962) koju je bio oženjen Hatidžom Hodžić iz Ljeskovika. Mehmedov sin, Šaćir, sa Lučankom Rahimom Begić, imao je tri kćeri i jednog sina – Šeću (1900-1981) koji je bio oženjen Ljeskovčkom, Šemsom Memić. Kćeri su: Zlatija (1898-1992) koja je bila udata za Mustafu Omerovića iz Pusmulića, Fatima (1899-1930) koja se nije udavala, te Hanu (1902-1953) koja je bila udata za Atifa Ibrahimovića iz Ljeskovika.

Salkići

U gruntovnom ulošku⁷⁷ broj 135, za k/o Ljeskovik iz 1898. godine, upisana je kupovina nekretnine od strane Huse Salkića, umrlog Sulje iz Ljeskovika. Također, Huso i njegov brat, Fejzo, kupuju još nekretnina, 1902. godine, gruntovni uložak⁷⁸ broj 145, te 1907. godine, gruntovni uložak⁷⁹ broj 168. Prve dvije kupovine odnose se na privatno, a treća na javno zemljište.

Tokom srpskog (četničkog) terora nad Bošnjacima osaćanskog kraja, 1941-1945. godine, Huso Salkić ubijen je 1944. godine, u dobi od preko 70 godina. Bio je oženjen Rejhom Suljić, zvanoj Čimić, iz Ljeskovika sa kojom je imao dva sina, Asima i Ahmeta, rođena u prvoj deceniji 20. stoljeća.

Smajići (Omerovići)

Popisom muškog stanovništva naselja Ljeskovik 1850/51. godine, u kući pod rednim brojem 11, popisan je Ismail Omerović, sin Ahmeda, rođen 1828. godine (*tabela 1*). Bio je visokog rasta te imao smeđe brkove.

U gruntovnom ulošku⁸⁰ broj 3, za k/o Ljeskovik iz 1894. godine, upisani su kao suvlasnici nekretnina Mehmed i Ibrahim Smajić, sinovi umrlog Smajla (Ismail Omerović, u popisu 1850), te hudovica umrlog (Smajla) Nefa Smajić, rođeno Selimović. Početkom 1908. godine umire Mehmed Smajić, a naslijedjuju ga, brat Ibrahim i Arifa⁸¹ Smajić, udata za Huseina Mujića iz Ljeskovika. Ibrahim Smajić

76 Alaga je sa Nailom Ibrahimović rodio devetero djece; šest sinova i tri kćeri, a jedno od tih djece je i Enez, rođen 1943. godine, koautor ovog rada. Enez je oženjen iz Gladovića, Adilom Mandžić, rođicom (preko familija Kardašević i Kadrić iz Gladovića) Alije Suljića, koautora ovog rada.

77 *Grunt Srebrenice, k/o Ljeskovik*, knjiga 3, uložak br. 135.

78 *Isto*, ul. br. 145.

79 *Grunt Srebrenice, k/o Ljeskovik*, knjiga 4, uložak br. 168.

80 *Grunt Srebrenice, k/o Ljeskovik*, knjiga 1, uložak br. 3.

81 Iz podataka u gruntu nije moguće saznati koji je rodbinski odnos između Arife Smajić, te Mehmeda i Ibrahima Smajića. Postoji mogućnost da je Arifa kćer Mehmeda, ali i njegova polusestra.

(Omerović) prodaje dio svog hiseta, 1907. godine Hasanu Mujić, umrlog Šabana, iz Ljeskovika, a 1912. godine prodaje preostali dio nepokretnosti svojoj sestri Arifi Smajić udatoj za Huseina Mujića iz Ljeskovika. Poslije toga nemamo informacije o Ibrahimu Smajiću; najvjerovaljnije da je umro tokom Prvog svjetskog rata. Arifa Smajić, poslije smrti prvog muža, oko 1916. godine, Huseina Mujića (Mahmutović) udaje za Mašu Smajlovića sa kojim je rodila jednog sina, Mahmuta 1919. godine. Također, Arifa Smajić, udata Smajlović, stradala je tokom Drugog svjetskog rata.

Smajlovići (Čauševići)

Popisom muškinja naselja Ljeskovik 1850/51. godine popisano je šest sinova, domaćinstva (kuća broj 12) Ismaila, sina umrlog Mustafe Čauševića, rođenog 1812. godine. Ismail je bio visok i sredih brkova. Ismailovi sinovi su: Hasan, rođen 1840. godine, Mališ, rođen 1844. godine, Alija, rođen 1845. godine, Šaban, rođen 1848. godine i najmlađi sin, Sumbul, rođen 1849. godine (*tabela 1*).

U gruntovnom ulošku⁸² broj 1, za k/o Ljeskovik iz 1894. godine, navodi se ime Alije Smajlovića, umrlog Smaila iz Ljeskovika, kao vlasnika nekretnine. Alija umire 1900-te godine, a naslijeduju ga četiri sina i hudovica Emina Poračanin iz Prohića. Sinovi su: Bego (oko 1865-1920?) koji je bio oženjen Aišom Malkić iz Osatice, zatim Rašid (oko 1867-1920?) i Hamid (oko 1869-1911) koji se nisu ženili, ili nisu imali potomaka, te Mašo (oko 1875-1944, žrtva srpskog terora) koji je bio oženjen Arifom Smajić (Omerović) iz Ljeskovika, prvog braka Mujić. Bego je imao dvoje žive djece, Begija (oko 1890-1946) koja je bila udata za Husu Mehmedovića iz Ljeskovika, te Hamid (oko 1908-1988) koji je bio oženjen Šećom Suljić iz Ljeskovika. Najmlađi sin Alije, Mašo, imao je jednog sina, Mahmuta, sa Arifom Smajić (Omerović).

U gruntovnom ulošku⁸³ broj 4, za k/o Ljeskovik iz 1894. godine, navodi se ime Bećira Smajlovića, umrlog Smaila iz Ljeskovika, kao vlasnika nekretnine. Bećir umire početkom 1940-tih godina, a prije smrti gotovo sve svoje nekretnine prodao je rođacima i komšijama. Bećir je imao četiri kćerke, od kojih ga je samo Šema nadživjela, koja je bila udata za Šerifa Omerovića iz Ljeskovika. Druga Bećirova kći, Šerifa, ubijena 1942. godine, bila je udata za Šabana Karamehmedovića iz Prohića, dok su Šaha i Pašija bile udate u Urisić; prva za Mašu Sinanovića, a druga za Ramu Suljiću.

U gruntovnom ulošku⁸⁴ broj 5, za k/o Ljeskovik iz 1894. godine, navodi se ime Hasana Smajlovića, umrlog Smaila iz Ljeskovika, kao vlasnika nekretnine. Hasan umire početkom 1911. godine, a naslijeduju ga sin Ibrahim (oko 1869-1918?) koji nije imao potomaka, kći, Šerifa (oko 1871-1957) koja je bila udata za Ibrić (Kijaković) Ahmeta iz Klotijevca, a kasnije se preudala za Ahmeta Selimovića, također iz Klotijevca, te hudovica Hasana, Čama-Crna, rođena Pročanin iz

82 Grunt Srebrenice, k/o Ljeskovik, knjiga 1, uložak br. 1.

83 *Isto*, ul. br. 4.

84 *Isto*, ul. br. 5.

Prof. dr. Alija SULJIĆ, Hasib HASANOVIĆ, Enez OSMANOVIĆ

Prohića, inače sestra Emine Pročanin koja je bila za Hasanovim bratom, Alijom Smajlovićem.

U gruntovnom ulošku⁸⁵ broj 6, za k/o Ljeskovik iz 1894. godine, navodi se ime Rame Smajlovića, umrlog Smaila iz Ljeskovika, kao vlasnika nekretnine. Ramo umire 1898. godine, a naslijedju ga: sin, Smail (oko 1879-1916?) koji je bio oženjen Hadžirom Mehmedović iz Ljeskovika, kći, Aiša (oko 1881-1912) koja se nije udavala, te hudovica Mejra Smajlović, rođena Sinanović. Ramin sin, Smail, imao je samo jedno dijete, sina, Aliju, koji je umro/stradao tokom Prvog svjetskog rata, u dječačkom uzrastu.

*Suljići*⁸⁶

Popisom muškinja naselja Ljeskovik 1850/51. godine popisano je osmeročlano domaćinstvo Sulejmana Mahmutovića, sina umrlog Saliha. Sulejman je rođen⁸⁷ oko 1790. godine, a bio je visokog rasta te sijede brade. Pored Sulejmana i njegova dva sina; Sulejman, kasnije nazvanog Sumbul, koji je rođen 1832. godine, te Salih, rođen 1845. godine, u ovom, neporodičnom domaćinstvu, živjela su i dva Sulejmanova pastorka⁸⁸ i tri njihova sina. Sulejmanovi pastorci, sinovi umrlog Abdije, su: Mustafa, rođen 1826. godine i Osman, rođen 1829. godine. Mustafa je imao dva sina, Abdiju, rođenog 1847. godine i Hasana, rođenog 1849. godine, a njegov brat Osman imao je jednoga sina, Mehmeda, rođenog 1849. godine (*tabela I*).

U gruntovnom ulošku⁸⁹ broj 19, za k/o Ljeskovik iz 1894. godine, upisana su imena Ibrahima i Osmana Suljića, sinova umrlog Sumbe (Sulejman, u popisu 1850/51. godine), kao vlasnika nekretnina. Sumbo je imao i kćer Beharu (rođena oko 1859), udata za Sejfulaha Jašarevića iz Brakovaca, koja je svoje hise prodala braći 1898. godine. Moguće da je i Hatidža, zvana Hatka, udata za Halila Selimovića iz Klotijevca, Sumbina kćer, ali nemamo pouzdane informacije o tome.

Najstariji Sulejmanov (Sumbin) sin, Ibrahim (oko 1854-1920?) bio je oženjen Nailom Memić iz Ljeskovika sa kojom je imao tri kćeri; Fatima (oko

85 *Isto*, ul. br. 6.

86 Suljići, poznati i kao Čimići, u popisu 1850. prezime, Mahmutović. Iako se, prema saznanju koautora ovog rada, Eneza Osmanovića, ovaj lokalni naziv odnosi i na familije Avdić i Osmanović, uglavnom je ostao na familiji Suljić. Naime, pranena Avdića, Osmanovića i Suljića bila je Kimeta, zvana Čima, pa otud i lokalno ime za ove tri familije, Čimići. Takođe, u gruntovnici za katastarsku općinu Klotijevac, 1894. godine, spominje se naslijede Razije Halilović (Vidjeti: *Grunt Srebernica, k/o Klotijevac*, knjiga 1, uložak broj 17) gdje se navodi da je udata za Muju Čimića (Mustafa Avdić, pastorak Sulejmana Mahmutovića u popisu 1850/51. godine, inače i đevec, pa suprug Razije Halilović).

87 U originalu piše 1775. godina, što je malo vjerovatno s obzirom da je imao sina rođenog 1845. godine. Potomci Sulejmana Mahmutovića prozvali su se Suljići – patronim od nadimka Sulejmana, Suljo.

88 S obzirom da su Sulejmanovi pastorci, odnosno familije kojima su oni preci obrađeni u okviru familija Avdić i Osmanović, ovdje se nećemo time baviti.

89 *Grunt Srebrenice, k/o Ljeskovik*, knjiga 1, uložak br. 19.

1887-1953) koja je bila udata za Šabana Numanovića (domazet) iz Ljeskovika, Zaha (oko 1889-1925?) koja je bila udata u Bešireviće, za Mehu Džananovića i Pembu (oko 1895-1920) koja se nije udavala.

Mlađi Sulejmanov (Sumbin) sin, Osman (oko 1857-1935) bio je oženjen Fatimom Jašarević iz Brakovaca sa kojom je imao šestero žive djece, tri sina i tri kćeri. Sinovi su: Zaim, zvani Zajko (oko 1881-1918?) bio je oženjen sa Mejrom Selimović iz Klotijevca, Ibro (oko 1883-1918?) nije imao potomaka i Omer (oko 1900-1956) bio je oženjen Mejrom Delić iz Luke. Kćeri su: Zlatija (oko 1879-1956) koja se nije udavala, Hajrija (oko 1885-1958) bila udata za Begu Derviševića iz Ljeskovika i Đulsa (oko 1902-1943, žrtva terora) bila udata za Ahmeta Memića iz Ljeskovika.

Najmlađi sin Sulejmana Mahmutovića, Salih (1845-1917) bio je oženjen Merkom Durmišević sa kojom je imao četvero žive djece, sinove. Suljo (oko 1864-1891) koji je bio oženjen Hurijom Mašić iz Staroglavica, Durmo (oko 1865-1944) koji je bio oženjen Hatom Buljubašić iz Ljeskovika, Ahmet (oko 1867-1942) koji je bio oženjen Ajkom Suljić iz Urisića sa kojom nije imao djece, te Fehim (oko 1869-1922?) koji je bio oženjen Hatom⁹⁰ Buljubašić iz Ljeskovika, koja se, poslije Fehimove smrti, preudala za Begu Hodžića, sina Hasana.

Suljo Suljić, sin Saliha Mahmutovića (Suljića) imao je dvije kćeri; Rejha (oko 1880-?) koja je bila udata za Huseina-Husu Salkića, koji je doselio u Ljeskovik, te Fatu (oko 1890-1962) koja je bila udata za Saliha Hasanovića iz Bostahovina.

Durmo Suljić, sin Saliha Mahmutovića (Suljića) imao je dva sina i dvije kćeri. Sinovi su: Avdija (oko 1890-1960) koji je bio oženjen Kadom Zejnilović iz Luke i Meho (oko 1900-1935) koji je bio oženjen Begijom (Bejta) Numanović iz Ljeskovika. Kćeri su: Emka (oko 1898-?) koja je bila udata za Šeću Omerovića iz Ljeskovika i Šeća (oko 1907-1962) koja je bila udata za Hamida Smajlovića iz Ljeskovika.

Najmlađi sin Saliha Mahmutovića (Suljića), Fehim Suljić, imao je dva sina; Šabana (oko 1912-1943, žrtva srpskog terora) koji je bio oženjen Timom Hodžić iz Ljeskovika, koja se preudala za Saliha Mehmedovića, poslije Šabanove smrti, te Hasana (oko 1914-1973) koji je bio oženjen Zilhom Smajlović iz naselja Peći.

Tabakovići

Popisom muškinja naselja Ljeskovik 1850/51. godine popisano je tročlano domaćinstvo Osmana Tabakovića, sina umrlog Hasana, rođenog 1812. godine. Osman je bio prosječnog rasta i žutih brkova. Pored Osmana, muški članovi njegovog domaćinstva bili su i njegov brat, Mustafa⁹¹, rođen 1826. godine, također,

⁹⁰ Hata Buljubašić, za Fehimom Suljićem, je bratična od Hate Buljubašić koja je bila za Fehimovim bratom, Durmom Suljićem.

⁹¹ Bio oženjen Hatidžom Hasanović (Duraković) iz Ljeskovika.

Prof. dr. Alija SULJIĆ, Hasib HASANOVIĆ, Enez OSMANOVIĆ

prosječnog rasta i žutih brkova, te Mustafin sin, Ibrahim, rođen 1849. godine (*tabela 1*).

U gruntovnom ulošku⁹² broj 123, za k/o Ljeskovik iz 1894. godine, upisano je ime Hasana Tabakovića, sina umrlog Mustafe, kao vlasnika nekretnina. Hasan je drugi sin Mustafe Tabakovića, koji je rođen poslije popisa muškinja 1850/51. godine. Njegov stariji brat, Ibrahim, na pominje se u gruntovnim knjigama, jer je umro prije uspostavljanja istih.

Tabaković Hasan (oko 1851-1919?) bio je oženjen Ajkom Numanović iz Ljeskovika sa kojom je imao troje žive djece; dvije kćeri i jednog sina. Sin Osman (oko 1885-1942, žrtva srpskog terora) bio je oženjen Fatimom Duraković iz Luke sa kojom je imao tri sina i jednu kćer. Kćeri Hasanove su: Muška (oko 1873-1967) koja je bila udata za Begu Tabakovića iz Osmača, te Šeća (oko 1875-1936) koja je bila udata za Salihu Zimića iz naselja Peći.

Zaključak

Savremene familije naselja Ljeskovik formirane su, uglavnom, tokom 19. stoljeća, prije svega u njegovoј drugoj polovini. Iako raspoloživi podaci ukazuju da su Ljeskovačke familije, bar neke, stare i preko 300 godina, nismo bili u mogućnosti to potvrditi na osnovu pisanih povijesnih izvora, odnosno dokumenata. Raspoloživi dokumenti, popis muškinja Kaze Srebrenica 1850/51. godine, te gruntovne knjige Kotara Srebrenica, od 1894. godine, omogućili su nam, da bar djelimično, rasvjetlimo proces formiranja savremenih familija naselja Ljeskovik. Većinu savremenih familija Ljeskovika čine osobe muškog spola koje su popisane 1850/51. godine, bez obzira što su gotovo sve te porodice promijenile porodična imena, odnosno prezimena. Tokom ovih istraživanja prikupili smo dosta korisnih podataka i informacija, ali nije sve prezentovano u ovom radu, radi ekonomičnosti. Primjera radi, prikupili smo, poimenično, podatke za preko 300 osoba iz naselja Ljeskovik koje su rođene između 1760. i 1900-te godine.

Ovim istraživanjima nije stavljena tačka na proučavanje nastanka, razvoja i formiranja familija naselja Ljeskovik, već prije, po nama, početak studioznog pristupa rješavanja genealogije, kako familija Ljeskovika, tako i osačanskog kraja u cjelini.

Žao nam je što nismo bili u mogućnosti koristiti podatke iz osmanskog katastra za Kazu Srebrenica, iz 1870. godine, jer bi sigurno ovaj rad obogatili sa dodatnim informacijama o pojedinim osobama i familijama naselja Ljeskovik.

92 *Grunt Srebrenice, k/o Ljeskovik, knjiga 3, uložak br. 123.*

Summary

Modern families of the settlement of Ljeskovik were formed mostly in the second half of the 19th century. Although, available databases are showing that some families in Ljeskovik are more than 300 years old, we couldn't confirm that fact according to written historical documents. Available documents, like those from the census of male population from municipality of Srebrenica (1850/51), as well as those from the documents collected from the land books of Srebrenica District from 1894, allowed us at least partially reconstruction of the modern family forming process of the Ljeskovik settlement. Most modern families members of Ljeskovik are males, registered during the census from 1850/51, regardless the fact that most of them change their family name (surname). During this investigative work, we collected a lot of usable data and informations, but we didn't present them all in this work. For example, we collected data for more than 300 persons individually from Ljeskovik, that were born between 1760–1900.

With this investigative work we didn't finished with the study of emergence, development, and forming process of Ljeskovik families. From our point of view, this work present more like a start of something that we look to as a systematic approach in solving genealogy of Ljeskovik settlement, as well as for the whole area of Osat.

Unfortunately, we were not able to use data's from the Ottoman land registry, for the municipality of Srebrenica from year 1870, which would for sure make this work covering more families.